

30 jaar

JULI
AUGUSTUS

ROBECO
SUMMER
NIGHTS
2018

Woensdag 15 augustus 2018

Grote Zaal 20.00 uur

Akademie für Alte Musik Berlin

Bernhard Forck, viool/leiding

Isabelle Faust, viool

Johann Bernhard Bach 1676-1749

Derde suite in e (vóór 1730)

Ouverture

Air

Les plaisirs: vitament

Menuet I & II

Air

Rigaudon

Courante

Gavotte en Rondeaux

Johann Sebastian Bach 1685-1750

Concert in g, BWV 1056R (1730-38)

voor viool, strijkers en basso continuo

[-]

Largo

Presto

Johann Sebastian Bach

Concert in c, BWV 1060R (1735)

voor viool, hobo*, strijkers en
basso continuo

Allegro

Adagio

Allegro

PAUZE

Johann Sebastian Bach

Trionsonate in d, BWV 527 (ca. 1730)

voor hobo*, viool en basso continuo

Andante

Adagio e dolce

Vivace

Johann Sebastian Bach

Concert in d, BWV 1052R (1717-23)

voor viool, strijkers en basso continuo

Allegro

Adagio

Allegro

* Xenia Löffler, hobo

Veel van onze bezoekers willen optimaal van de muziek genieten door geconcentreerd en in stilte te luisteren. Wij vragen u daarom hinderlijke geluiden, zoals hoesten, zoveel mogelijk te vermijden. Zet uw telefoon op 'stil' en houd er rekening mee dat ook oplichtende schermen de concentratie kunnen verstoren.

Dit concert begint met muziek van een componist met een bekende achternaam, maar die toch een grote onbekende is: Johann Bernhard Bach. Hij was een achterneef van Johann Sebastian Bach, de beroemde Thomascantor uit Leipzig. Aan die laatste is het ook te danken dat de vanavond gespeelde *Derde suite in e* van Johann Bernhard Bach klinkt, want hij kopieerde de muziek en voerde die zelf uit in Leipzig met het stedelijk muziekgezelschap. De belangstelling voor de Franse muziek, met haar rijke versieringen en elegante dansen, was in die tijd groot. Duitse componisten imiteerden die gretig in klavecimbel- en orkestmuziek. Deze suite van Johann Bernhard Bach is daar een mooi voorbeeld van. Na een statige ouverture (inleiding) volgt een serie Franse dansen die afwisselen in tempo en sfeer.

Bach en het hergebruik

Het collegium musicum dat Johann Sebastian Bach in Leipzig leidde was een muziekgezelschap van studenten en beroepsmusici. Daar klonken geregeld Bachs eigen klavecimbelconcerten, vaak uitgevoerd samen met zijn oudste zonen Friedemann en Carl Philipp Emanuel. Daarmee introduceerde Bach iets nieuws dat zou uitgroeien tot een zeer geliefd genre uit de klassieke muziek: het pianoconcert. Bach maakte voor zijn klavecimbelconcerten gebruik van concerten die hij eerder voor een andere bezetting had geschreven, meestal voor viool, soms voor hobo. In de meeste gevallen is die oorspronkelijke versie verloren gegaan en is alleen de latere versie voor klavecimbel bewaard gebleven. Vanavond zijn enkele reconstructies van die oorspronkelijke concerten te horen, zoals het *Concert in g*

voor viool, strijkers en basso continuo dat verloren is gegaan en dat de laatste decennia al twee keer is gereconstrueerd uit het *Concert in f* voor klavecimbel. Het eerste deel is gebaseerd op een ritornello (muzikaal refrein) dat met slechts vier maten genoeg materiaal levert voor de ontwikkeling die volgt. Het langzame deel is een breed uitgesponnen versierde melodie met een lichte en regelmatige begeleiding in de strijkers. Het snelle slotdeel zit net als het eerste deel vol echo-effecten. Het is verbazingwekkend hoeveel geest en humor er uitgedrukt kan worden in een mineurtoonsoort.

Het *Concert in c* voor viool, hobo, strijkers en basso continuo is een oudere gedaante van het *Concert in c* voor twee klavecimbels. Dat het *Concert in c* inderdaad in die oorspronkelijke gedaante heeft bestaan, blijkt uit een advertentie van muziekuitgever Breitkopf. Die bood in zijn catalogus van 1764 het werk nog steeds te koop aan, veertien jaar na Bachs dood.

Bachs bekendste *Klavecimbelconcert in d* was oorspronkelijk voor viool. In die gereconstrueerde versie is het vanavond te horen. Ook bij andere soorten muziek lagen de mogelijkheden open. Zoals bij de *Triosonate in d* die op alleen orgel, óf door viool, hobo en basso continuo gespeeld kan worden. Bach was zich goed bewust van de kwaliteit van zijn muziek en gaf die zo de kans meer dan eens te worden gespeeld en gehoord.

Clemens Romijn

In 1982 richtten jonge orkestmusici uit Oost-Berlijn een ensemble met historisch instrumentarium op: de **Akademie für Alte Musik Berlin** (Akamus). Sinds 1984 heeft het ensemble zijn eigen concertserie in het Konzerthaus Berlin. Sinds de val van de Muur in 1989 is de Akademie regelmatig in Europa te gast en maakt het gezelschap tournees naar het Nabije Oosten, Japan, Zuidoost-Azië, Zuid-Amerika en de VS. Vaste partners zijn René Jacobs, Philippe Herreweghe, Ton Koopman, Reinhard Goebel, Monica Huggett, Cecilia Bartoli en Andreas Staier. In 2006 werd de Akademie onderscheiden met de Telemann-Preis van de stad Magdeburg. **Bernhard Forck** is sinds 1984 concertmeester van Akamus. Hij voltooide zijn vioolstudie in Berlijn en speelde in het Berliner Sinfonie Orchester. Daarnaast specialiseerde hij zich in historische uitvoeringspraktijk, onder meer bij Nikolaus Harnoncourt in Salzburg. Na haar studie bij Christoph Poppen en Dénes Zsigmondy maakte **Isabelle Faust** al jong naam door het winnen van het Internationalen Violinwettbewerb Leopold Mozart in 1987. Verder won ze in 1993 de eerste prijs op de Paganini Competition in Genua en in 1997 de Gramophone Young Artist of the Year Award. Sindsdien heeft ze opgetreden met onder meer de Berliner Philharmoniker, de Münchner Philharmoniker, het Orchestre de Paris, het BBC Symphony Orchestra en het Mahler Chamber Orchestra. Isabelle Faust beheerst een breed repertoire, van Bach en Beethoven tot eigentijdse werken van Morton Feldman, György Ligeti en Giacinto Scelsi. Ze speelde de premières van aan haar opgedragen composities van Jörg Widmann, Michael Jarrell en Thomas Larcher.

This concert opens with music by Johann Sebastian Bach's second cousin, Johann Bernhard Bach. He was, like many German composers at the time, captivated by French music, especially its elegant dances and lavish ornamentation. J.S. Bach copied his second cousin's music and – together with some students – performed it in Leipzig. There, Bach also played his own harpsichord concertos, with his oldest sons, Friedemann and Carl Philipp Emanuel. These concertos were something new in the world of music and would go on to become – via Bach's sons, and the later efforts of Haydn, Mozart and Beethoven – a popular genre: the piano concerto. For these concertos, Bach sometimes re-purposed music he had previously written for other instruments. In many cases, the original version has been lost, and the later, harpsichord version, is all that remains. Tonight, some reconstructions of the original concertos will be played, including the *Violin Concerto in G minor*, which has been reconstructed from Bach's *Harpsichord Concerto in F minor*. The *Concerto for Violin and Oboe* underwent a similar fate, and Bach's most famous *Harpsichord Concerto* began life as the *Violin Concerto in D minor*.

Translation: Eileen Stevens

Social media

Meer Robeco SummerNights online!

Volg Het Concertgebouw op social media en deel uw concertervaring. Participeer en bekijk de mooiste concertfragmenten op Facebook, beluister de mooiste muziek via onze Spotify-playlist, of neem een kijkje achter de schermen via Instagram.

SummerNights Live!

Geniet nog even na van het concert tijdens Robeco SummerNights Live! Met vanavond in de Spiegelzaal een ontmoeting met violiste Isabelle Faust. U bent van harte welkom.

Robeco

De Robeco SummerNights komen voort uit een unieke samenwerking tussen Robeco en Het Concertgebouw. Allebei kennen we een rijke geschiedenis vol vernieuwing met passie voor kwaliteit en oog voor onze basis.

Elk op ons eigen terrein. Met de Robeco SummerNights willen we muzikale traditie op innovatieve wijze voor iedereen toegankelijk maken. Met een programmering die muziek omvat van klassiek tot modern, en van akoestisch tot elektronisch behoren de de Robeco SummerNights al bijna dertig jaar tot de best bezochte festivals van Nederland.

Robeco is trotse sponsor van de Robeco SummerNights.

di 28/08

20.00 uur
Grote Zaal

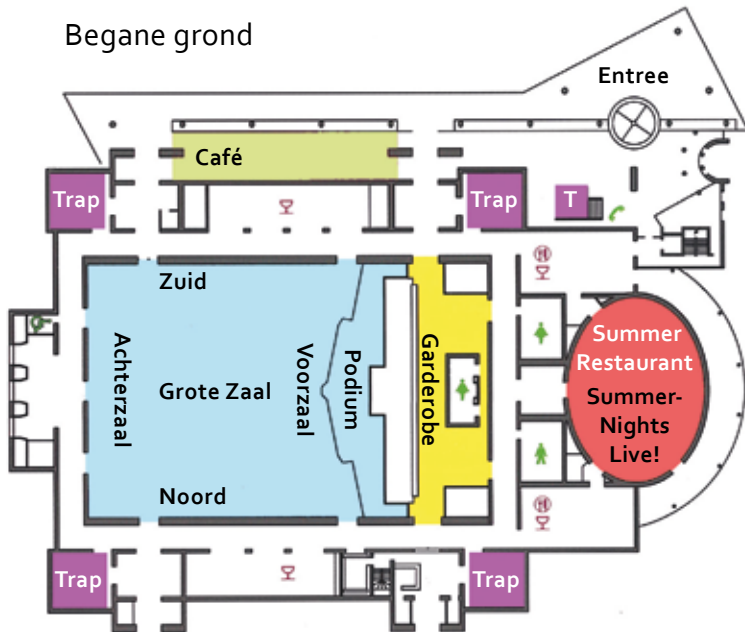
Concerttip

Mahlers Vijfde, Gautier Capuçon speelt Sjostakovitsj

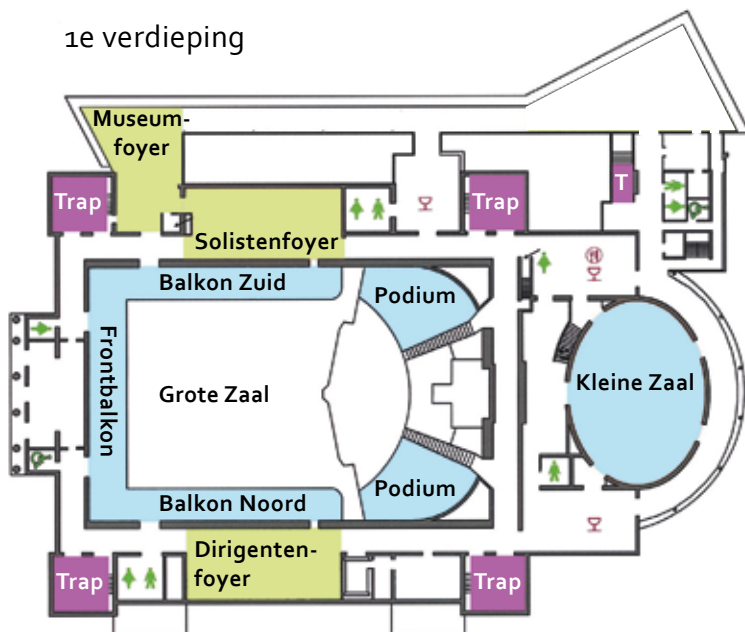
Het Gustav Mahler Jugendorchester speelt de *Vijfde symfonie* van zijn naamgever. De Franse Gautier Capuçon soleert in Sjostakovitsj' *Eerste celloconcert*, een stuk vol spierballen en emotionele geladenheid.

PLATTEGROND VAN HET CONCERTGEBOUW

Begane grond

1e verdieping

CLASSIC *fm*

*"KLASSIEKE MUZIEK VERTELT DE
MEEST BETOVERENDE VERHALEN"*

- NINO GVETADZE, PIANISTE

KLASSIEK VOOR IEDEREEN

LUISTER VIA DE KABEL • CLASSIC FM APP • WWW.CLASSICFM.NL

SPONSORED BY *Melome* ENJOY THE BEST CLASSICAL STREAMING SERVICE